

Definities gezondheidspeiling 2016

ACHTERGROND

gezin	twee partners	woont samen met een partner, zonder kinderen of andere volwassenen
	twee partners en kinderen	woont samen met een partner met één of meerdere kinderen
	eenoudergezin	woont zonder partner of andere volwassene met één of meerdere kinderen
	alleenstaand	woont alleen
	bij ouders	woont bij één of beide ouders
burgerlijke staat	anders	woont met andere volwassenen samen
	gehuwd, samenwonend	is gehuwd of samenwonend
	nooit gehuwd geweest	is nooit gehuwd geweest en woont niet samen
	gescheiden	is gescheiden of leeft gescheiden
	weduwe/weduwnaar	is weduwe of weduwnaar
opleidingsniveau	LO	heeft nooit op school gezeten of alleen de basisschool afgerond
	MAVO, LBO	heeft maximaal lager beroepsonderwijs afgerond (lbo, vmbo, mavo, ivo)
	HAVO, VWO, MBO	heeft maximaal middelbaar beroepsonderwijs, hbs, mms, havo of vwo afgerond
	HBO, WO	heeft hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs afgerond
ethniciteit	autochtoon	beide ouders zijn in Nederland geboren (ongeacht geboorteland respondent zelf)
	westers allochtoon	minimaal één ouder is in een westers land geboren en de andere ouder en de respondent zelf niet in een niet-westers land. Westerse herkomstlanden: Europa (m.u.v. Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Japan, Indonesië (met inbegrip van het voormalige Nederlands-Indië)
	niet-westers allochtoon	minimaal één ouder is in een niet-westers land geboren. Niet-westerse herkomstlanden: alle landen behalve Europa (m.u.v. Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Japan, Indonesië (met inbegrip van het voormalige Nederlands-Indië)

LICHAMELIJKE GEZONDHEID

ervaren gezondheid matig of slecht	vindt eigen gezondheid in het algemeen 'gaat wel', 'slecht' of 'zeer slecht'
ervaren gezondheid (zeer) slecht	vindt eigen gezondheid in het algemeen 'slecht' of 'zeer slecht'
vitaal (gemiddeld of (zeer) hoog)	gemiddelde of (zeer) hoge score voor vitaliteit; gemeten met de door TNO-RIVM ontwikkelde en gevalideerde vitaliteitsvragenlijst (Vita-16 [®] , 16 vragen over de drie kerndimensies van vitaliteit; energie, motivatie en veerkracht)

belemmerd vanwege gezondheid (> 6 mnd)	is sinds 6 maanden wegens gezondheidsproblemen beperkt in activiteiten die mensen gewoonlijk doen (wel beperkt, maar niet ernstig of ernstig beperkt)	
ernstig belemmerd vanwege gezondheid (> 6 mnd)	is sinds 6 maanden wegens gezondheidsproblemen ernstig beperkt in activiteiten die mensen gewoonlijk doen	
≥ 1 langdurige aandoeningen	heeft één of meer langdurige ziekten of aandoeningen (langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer)	
functiebeperkt	diabetes heeft suikerziekte/diabetes kan één of meer van de volgende functies niet of met grote moeite doen: een gesprek volgen in een groep, met één ander persoon een gesprek voeren, kleine letters in de krant lezen, op een afstand van 4 meter een gezicht van iemand herkennen, een voorwerp van 5 kilo 10 meter dragen, staand iets van de grond oppakken, 400 meter aan één stuk lopen zonder stil te staan	
	gehoorbeperving kan één of meer van de volgende functies niet of met grote moeite doen: een gesprek volgen in een groep, met één ander persoon een gesprek voeren	
	gezichtsbeperking kan één of meer van de volgende functies niet of met grote moeite doen: kleine letters in de krant lezen, op een afstand van 4 meter een gezicht van iemand herkennen	
	mobilitateitsbeperking kan één of meer van de volgende functies niet of met grote moeite doen: een voorwerp van 5 kilo 10 meter dragen, staand iets van de grond oppakken, 400 meter aan één stuk lopen zonder stil te staan	
gevallen in afgelopen 3 maanden	is afgelopen drie maanden één of meerdere keren gevallen	65+
gevallen en hiervoor (para)medisch behandeld	is afgelopen drie maanden één of meerdere keren gevallen en is als gevolg van de meest recente val (para)medisch behandeld voor lichamelijk letsel	65+

PSYCHISCHE GEZONDHEID

heeft matig of veel regie over eigen leven	heeft matig of veel regie over eigen leven; gevoel van regie is gemeten met zeven stellingen over de mate van controle die iemand ervaart	
ervaart veel stress	heeft afgelopen 4 weken (heel) veel stress ervaren door (de combinatie van) dagelijkse activiteiten op het gebied van werk, studie, opvoeding, zorg, gezondheid, financiën, hobby's of anders	19 t/m 64
matig of hoog risico angst/depressie	heeft de afgelopen twaalf maanden een matig of hoog risico gehad op een angststoornis of depressie, gemeten via de K10-schaal	
hoog risico angst/depressie	heeft de afgelopen twaalf maanden een hoog risico gehad op een angststoornis of depressie, gemeten via de K10-schaal	

eenzaamheid	<p>sociaal eenzaam heeft volgens de schaal van De Jong-Gierveld een hoge score voor sociale eenzaamheid. Onder sociaal eenzaam wordt verstaan dat het aantal of de kwaliteit van de persoonlijke relaties minder is dan gewenst</p> <p>emotioneel eenzaam heeft volgens de schaal van De Jong-Gierveld een hoge score voor emotionele eenzaamheid. Onder emotioneel eenzaam wordt verstaan dat men een gemis heeft aan intimiteit in persoonlijke relaties</p> <p>ernstig eenzaam heeft volgens de schaal van De Jong-Gierveld een hoge score voor eenzaamheid. Eenzaamheid is het ervaren van een onplezierige of ontoelaatbaar gemis aan (de kwaliteit van) bepaalde sociale relaties</p>	
aan suïcide gedacht ooit slachtoffer huiselijk geweld	heeft de afgelopen twaalf maanden wel eens serieus gedacht om een eind aan het leven te maken is ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld. Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring wordt gepleegd. Hieronder psychisch of emotioneel geweld, lichamelijk geweld, ongewenste seksuele toenadering of seksueel misbruik.	19 t/m 64
afg. 12 mnd slachtoffer ouderenmishandeling	is in de afgelopen 12 maanden door iemand in de thuissituatie beledigd/getreiterd/gekleineerd/uitgescholden, geslagen/geschopt/geknepen, niet geholpen met persoonlijke verzorging terwijl dit wel nodig was, financieel benadeeld, in vrijheid beperkt, geschonden in de privacy of ongewenst seksueel bejegend	65+

ZORG EN ONDERSTEUNING

mantelzorger	geeft gedurende drie maanden of langer of 8 of meer uur per week zorg aan een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals partner, ouders, kind, buren of vrienden, als deze persoon voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is	
belast door mantelzorg geven	voelt zich momenteel tamelijk zwaar belast, zeer zwaar belast of overbelast door het geven van mantelzorg	
mantelzorg ontvangen	ontvangt momenteel zorg van een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals partner, ouders, kind, buren of vrienden, als hij/zij voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is	
ontvangt hulp (incl. mantelzorg)	ontvangt momenteel vanwege zijn/haar gezondheid mantelzorg of hulp van professionele hulpverlener of vrijwilliger	65+
behoefte aan (meer) hulp	ontvangt momenteel vanwege zijn/haar gezondheid geen of onvoldoende mantelzorg of andere hulp, maar heeft hier wel behoefte aan	65+
behoefte aan hulp/advies i.v.m. zorgen opvoeding	heeft behoefte aan hulp of advies in verband met zorgen over het opvoeden van zijn/haar kind(eren) in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar (ten opzichte van alle ouders met kinderen)	19 t/m 64
kan niet geheel zelfstandig HDL-activiteiten uitvoeren	heeft hulp nodig bij het uitvoeren van één of meer van de volgende activiteiten: ontbijt of lunch klaarmaken, warm eten klaarmaken, lichte huishoudelijke werkzaamheden, zware huishoudelijke werkzaamheden, kleren wassen en strijken, bedden verschonen en/of opmaken, boodschappen doen	65+

BEWEGING, OVERGEWICHT

voldoet aan beweegrichtlijnen 2017	beweegt minstens 150 minuten per week matig of zwaar intensief en doet minstens twee keer per week spier- en botversterkende activiteiten. Ouderen voldoen aan de richtlijnen als zij daarnaast ook balansoefeningen doen.
voldoet aan NNGB-norm	beweegt 5 of meer dagen per week minstens een half uur per dag matig of zwaar intensief (berekend met behulp van uitgebreide urenbesteding per activiteit). Voor volwassenen tot 55 jaar gelden strengere eisen dan voor 55-plussers
voldoet aan de fitheidsnorm	beweegt minstens drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief. Voor volwassenen tot 55 jaar gelden strengere eisen dan voor 55-plussers
≥1 dag per week sporten	sport één of meer dagen per week
voldoet aan geen van beide normen	voldoet niet aan de NNGB-norm én niet aan de fitheidsnorm
inactief	voldoet geen enkele dag per week aan de norm van 30 minuten matig intensief bewegen
matig overgewicht	heeft matig overgewicht. Dit is berekend met behulp van de Body Mass Index (BMI) aan de hand van het gewicht en de lengte die hij/zij heeft opgegeven. De waarde van de BMI is tussen 25 kg/m ² en 30 kg/m ²
ernstig overgewicht (obesitas)	heeft ernstig overgewicht (obesitas). Dit is berekend met behulp van de Body Mass Index (BMI) aan de hand van het gewicht en de lengte die hij/zij heeft opgegeven. De waarde van de BMI is 30 kg/m ² of hoger
overgewicht	heeft matig OF ernstig overgewicht (obesitas). Dit is berekend met behulp van de Body Mass Index (BMI) aan de hand van het gewicht en de lengte die hij/zij heeft opgegeven. De waarde van de BMI is 25 kg/m ² of hoger

GENOTMIDDELEN

rookt	rookt wel eens	
ex-roker	heeft gerookt, maar rookt nu niet meer	
drinkt	heeft de afgelopen twaalf maanden wel eens alcoholhoudende dranken gedronken	
drinkt verantwoord	drinkt niet of maximaal 1 glas per dag (Richtlijn Gezonde Voeding 2015)	
drinkt overmatig	drinkt gemiddeld minstens 21 glazen alcoholhoudende drank per week (voor mannen) of 14 glazen per week (voor vrouwen) (Richtlijn Gezonde Voeding vóór 2006)	
zware drinker	drinkt regelmatig bij één gelegenheid minstens 6 glazen alcoholhoudende drank (voor mannen) of 4 glazen (voor vrouwen)	
aantal glazen per week	gemiddeld aantal glazen alcoholhoudende drank dat hij/zij meestal drinkt in één week	
gebruikt softdrugs	heeft in de afgelopen 12 maanden softdrugs gebruikt (cannabis, truffels of paddo's)	19 t/m 64
gebruikt harddrugs	heeft in de afgelopen 12 maanden harddrugs gebruikt (amfetamine, XTC, LSD, cocaïne, heroïne, GHB of ketamine)	19 t/m 64

PARTICIPATIE		
betaald werk	heeft een betaalde werkring (ongeacht het aantal uren)	
zzp-er	is ondernemer zonder personeel	19 t/m 64
werkloos/werkzoekend	is volledig werkloos/werkzoekend	19 t/m 64
volledig arbeidsongeschikt	is volledig arbeidsongeschikt	19 t/m 64
vrijwilligerswerk	doet vrijwilligerswerk (onbetaald werk dat in georganiseerd verband wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld bij een sportvereniging, kerkbestuur of school)	
wekelijkse activiteiten	doet wekelijks één of meer van de volgende activiteiten: op bezoek gaan of bezoek ontvangen, uitoefenen van een hobby, oppassen op (klein)kinderen, activiteit van kerk of moskee bezoeken, vrijwilligerswerk, activiteit van buurthuis of wijkcentrum bezoeken, café of restaurant bezoeken, cursus of andere culturele activiteit doen	65+
INKOMEN EN RONDKOMEN		
uitkering (werkloos, arbeidsongeschikt, bijstand) ¹	heeft een uitkering vanwege arbeidsongeschiktheid, werkloosheid en/of bijstand	19 t/m 64
besteedbaar inkomen max 16.100 euro	heeft een besteedbaar huishoudinkomen van maximaal 16.100 euro per jaar (waarbij is gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden)	
inkomen alleen AOW	heeft een huishoudinkomen dat alleen bestaat uit het basispensioen volgens de algemene ouderdomswet (AOW)	65+
enige of grote moeite met rondkomen	heeft het afgelopen jaar enige of grote moeite gehad om van het huishoudinkomen rond te komen	
grote moeite met rondkomen	heeft het afgelopen jaar grote moeite gehad om van het huishoudinkomen rond te komen	
risicovolle of problematische schulden	heeft meer dan drie schuldeisers, een betalingsachterstand van minstens 1.000 euro en/of kan tenminste één van de betalingsachterstanden niet zelfstandig binnen twaalf maanden oplossen	
KWETSBARE GROEPEN		
risicogroep (2 of meer risicokenmerken)	heeft twee of meer van de volgende kenmerken: alleenstaand, laag opleidingsniveau, laag huishoudinkomen (max 16.100 euro), moeite met rondkomen of heeft een niet-westerse etniciteit	
kwetsbaar	is kwetsbaar volgens de TFI (Tilburg Frailty Indicator); de TFI bestaat uit vijftien vragen waarbij ingegaan wordt op de mate van kwetsbaarheid. Deze vragen gaan over lichamelijke, psychische, en sociale zaken in het leven.	65+
extra kwetsbaar	is kwetsbaar volgens de TFI in combinatie met financiële problemen (enige tot grote moeite met rondkomen en/of risicovolle of problematische schulden)	65+
niet vitaal	lage of zeer lage score voor vitaliteit; gemeten met de door TNO-RIVM ontwikkelde en gevalideerde vitaliteitsvragenlijst (Vita-16 ©, 16 vragen over de drie kerndimensies van vitaliteit te weten energie, motivatie en veerkracht)	

WOON- EN LEEFOMGEVING

tevredenheid met woning (rapportcijfer)	rapportcijfer dat hij/zij geeft aan de tevredenheid met de woning	
tevredenheid met woonomgeving (rapportcijfer)	rapportcijfer dat hij/zij geeft aan de tevredenheid met de woonomgeving	
tevredenheid met groen in de buurt (rapportcijfer)	rapportcijfer dat hij/zij geeft aan het groen in de buurt (groen bevat groengebieden als parken, plantsoenen, grasstroken, groenstroken of speelplaatsen)	19 t/m 64
voldoende groen in de buurt	is het (helemaal) eens met de stelling 'ik vind dat er voldoende groen in mijn buurt is'	19 t/m 64
groen in de buurt is belangrijk	is het (helemaal) eens met de stelling 'ik vind het belangrijk dat er groen in mijn buurt is'	19 t/m 64
risico door vocht/schimmel	heeft in de afgelopen twaalf maanden schimmel- of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer (gehad)	19 t/m 64
milieufactoren	aanwezig in buurt woont in een buurt waar één of meerdere van de hierna genoemde milieufactoren aanwezig zijn: drukke straat, bedrijven/industrie, intensieve veehouderij, landbouw/tuinbouw/bollenteelt of overige factoren	19 t/m 64
	bezorgd is bezorgd over de aanwezigheid van één of meerdere van de bovenstaande genoemde milieufactoren in de buurt waar hij/zij woont	19 t/m 64
ernstige geluidshinder	is de afgelopen twaalf maanden ernstig gehinderd door geluid van één of meer van de volgende bronnen: weg-, trein- of vliegverkeer, brommers/scooters, burens, bedrijven/industrie of windmolens/-turbines	19 t/m 64
ernstige geurhinder	is de afgelopen twaalf maanden ernstig gehinderd door geur van één of meer van de volgende bronnen: riolering/zuivering, open haard/allesbrander/andere houtkachel, landbouw- en veeteeltactiviteiten, andere bedrijven/industrie of overige bronnen	19 t/m 64
woningtype	eengezinswoning woont in een zelfstandige eengezinswoning (rijtjeshuis, twee onder een kap, vrijstaande woning, boerderij)	65+
	gelijkvloerse woning (met lift) woont in een zelfstandige gelijkvloerse woning op de begane grond of <u>met lift</u>	65+
	bovenwoning/flat zonder lift woont in een zelfstandige gelijkvloerse woning, niet op de begane grond, <u>zonder lift</u>	65+
	ouderenwoning/serviceflat woont in een zelfstandige ouderenwoning/seniorenwoning, al dan niet met verzorging in de buurt (serviceflat, aanleunwoning, woning bij zorgsteunpunt, woonzorgcomplex of clusterwoning)	65+
	andere woningtype woont in andere woningtype dan een eengezinswoning, gelijkvloerse woning, bovenwoning/flat of een ouderenwoning/serviceflat	65+
verhuishwens binnen 2 jaar	heeft een verhuishwens binnen 2 jaar (gaat al verhuizen, wil beslist verhuizen, wil misschien wel verhuizen, zou wel willen verhuizen, maar kan niets vinden)	65+
score sociale cohesie in de buurt	score van 0 t/m 10 voor de sociale cohesie in de buurt. Deze score is berekend op basis van vier stellingen over hoe bewoners van de buurt met elkaar omgaan	